
DJEČJE KAJKAVSKO PJESNIČKO OBILJE

Božica Pažur, Zagreb

Uz 36. smotru dječjega kajkavskoga pjesništva „Dragutin Domjanić“ Sv. Ivan Zelina 2016. valja istaknuti ne samo kvantitativno nego i kvalitativno pjesničko dječje kajkavsko obilje – čija su bogatstva ocjenjivačko povjerenstvo dovela u pravu izbornu i stručnu muku: kako izabrati među 539 pjesama 445-ero učenika i učenica, pod mentorstvom njihovih 150 voditelja iz 95 osnovnih škola!?

Ovogodišnjih čak 77 pjesama u zbirci „Črlene čižmice“, prema uredničkoj procjeni dr. sc. Ive Kalinskoga - te u njegovoj pronicljivoj predgovornoj analizi dječjih svjetopogleda od ‘rieči’, ‘ljubavi’, ‘ekologije’, sve do društvene kritike -okupljeno je u tri ciklusa podnaslovljena naglascima iz samih naslova dječjih pjesama (*Cajti su prešli, Vitar, Listek žotek*).

Mogli bismo zamijetiti kako, s jedne strane, tematske preokupacije mladih autora ponovno nadilaze pretpostavljeni dječji svijet, npr., u iskustvu vremena i njegova gubitka: *Nesem ti stigla reči(...)/ja ništ nesem stigla* (str. 43 -); ili: *I vreme je odletelo/ a ja nis našla cajta* (str. 20 – H. Dolovčak).

S druge strane, oni opet u svoj stvaralački obzor uključuju cijeli zavičajni mikrokozmos bliskih bića, oživljavanjem i suživljavanjem s florom i faunom rod-noga kraja, baštinom i naljedstvom i nasljeđem prebogatih kajkavskih organskih idioma. Mladi nas stvaraoci vraćaju materinskom jeziku, ponekad zaboravljenoj izvornosti i funkcionalno dokazanoj svemoći kajkavskoga jezika.

Susrećemo u njihovim stihovanjima sintaktičko-frazemske, ili leksemske kaj-kavske rijetkosti: *nemam se više vuke vprieti* (T. Ožvald, str. 69); *Nebum jo zana-vek!* (E. Perčić, str. 70); *susedi se nemaju...*; ili: *Sama vu stanju* (M. Gradečki, str. 28); *Ta žuta puga* (S. Dananić, str. 19); *Da jo bar poskubem...*

U izrazitoj neposrednosti samo dječje doživljajnosti sve je to rezultat ne samo nesumnjiva talenta, začudne refleksivne zrelosti nego i sustavnog mentorskog rada na kreativnoj izražajnosti mjesnih kajkavskih govora kao ostvarivog književ-

nog jezika. Koji je nepotrošiv i – zato neizgubiv!

Sav taj kreativni izvannastavni i obrazovni i radni projekt i mentora /voditelja i učitelja i profesora i učenika ide u kontekst “kulturološkoga truca” (srećom, sve izraženijeg i toliko potrebnog u sveopćoj, u najmanju ruku, nivelaciji - a zapravo snižavanju civilizacijskih vrednota – zamijenjenih formalicističkim i demagoškim senzacijama koje uništavaju svaki smisleni rad, pa i obrazovni).

Dopustite mi malu napomenu u ime svih nas koji desetljećima “romarimo” vu hrvatski kulturi: spomenutih 95 škola nije se tek tako odazvalo na 36. zelinsku dječju smotru. U ime žirija, malih i velikih sudionika 36. smotre zahvaljujem ravnatelju Pučkog otvorenog učilišta Sv. Ivan Zelina Ivici Kukovačecu ne samo na sustavnom i osmišljenom, mnogostruko zahtjevnom projektu kajkavske kreativnosti tzv. odraslih i tzv. dječjih autora - na skrbi za kulturološkim prosperitetom ove prigorsko-zelinske areje u temeljima hrvatske kulture i znanosti – nego i na rezultatima velike obnove dvorane Pučkog otvorenog učilišta (koju je sam inicirao, obrazložio, pribavivši znatna sredstva Ministarstva kulture i vodeći zahtjevne obnoviteljske radove). Pohvalno je, razumljivo, da se tom pothvatu pridružio i Grad Sv. Ivan Zelina.

S podsjećanjem na čuvenu Matoševu putopisnu rečenicu iz 1909. “Krajevi su ljudi, ljudi su krajevi” – nadajmo se da će i dalje *zelinski krajevi kao ljudi* znati cijeniti svoje najbolje ljude, pred kakvima (po mom skromnom sudu) prednjači Ivica Kukovačec.

Časopis *Kaj* koji već 49. godinu redovito izlazi u Zagrebu pod nakladništvom *Kajkavskoga spravišča* objavit će izbor i ovogodišnjih kajkavskih dječjih radova s vodeće stvaralačke smotre u Hrvatskoj *Mali kaj v Zelini*.